

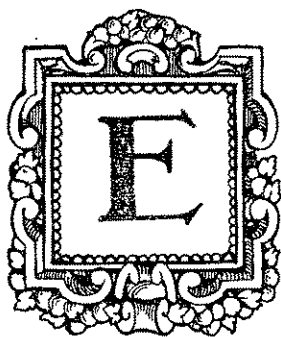
REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA

ANY II.

REUS, 15 DE JULIOL DE 1921

NUM. 36.

CADA QUINZE DIES

S ben cert que absència engendra oblit. L'amic O. Rovellat Prat, el company dilecte, el cronista preferit pels habituals llegidors d'aquesta publicació, home que se sap pendre la vida pel costat més bonic i rialler i que té la bona ventura de patir una de les malalties que els metges pretenen curar amb aigües medicinals quines deus es troben en llocs paradisiacs, en arribar el mes de juliol va fer la maleta, i cap a les Guillerries s'ha dit, a fer salut. —Pensaràs en nosaltres? Ens enviaràs l'acostumada crònica quinzenal?—Resteu tranquils, que oportunament rebreu les meves quartel·les—ens va dir. I, efectivament, ni hem rebut la crònica promesa ni hem sapigut res més de l'amic Rovellat.

De totes maneres, nosaltres, homes generosos i amics d'ell, cordialíssims, no sols li perdonem el manament, sinó que demanem als llegidors d'aquesta REVISTA que no li tinguin en retret el que els hagi privat de la delícia de la seva prosa admirable, i, en conseqüència, els hagi condemnat a la lectura d'aquesta improvització sense suc ni bruc, escrita al córrer de la ploma, obeïnt

el manament imperatiu del nostre editor.

Demanem indulgència per a l'amic Rovellat, perquè és lògic i natural que, trobant-se allà on es troba, s'oblidi de tot i de tothom, fins de sí mateix, que res allunya més les cabòries que l'ascètica contemplació de la naturalesa en els seus aspectes de meravellosa grandiositat. Perdut en aquells boscos ombrius de la vella Catalunya; passejant sota el cobricel d'aquells arbres alterosos que formen com a naus d'una catedral immensa; ajaçat damunt la molsa d'aquelles barrancades frescals, per on s'hi escola, remorejanta, l'aigua gemada de les deus que brollen abundoses, qui es recorda de Reus, de la REVISTA, ni dels reusencs condemnats a la tortura del maset o de Salou?

Com l'envegem a l'amic Rovellat, en aquests dies en què el sol sembla volguer eixugar fins la sava que nodreix les plantes! Uns anys arrera, l'enveja que sentim pels que poden anar a muntanya, no s'hauria pas despertat en el nostre esperit, perquè l'estiueig a Reus era cosa passadora. Tot just el sol s'havia post, els reusencs ens en anàvem a la Boca de la Mina, a la Bassa Nova, a la Mineta de Martorell o al canyar del Tallapedra, i allí, en pintoresca fraternitat, apagàvem la nostra set al doll de l'aigua gemada després d'haver menjat uns anissos,

uns confits d'ametlla o una rosquilla bufada. Això els dies feiners, que els festius, ni el rei ens era bon mosso. A trenc d'alba, amb els farcells o paners de la minestra al coll, empeníem el camí del maset. Llavors quasi tots els masets eren iguals: una barraca amb el lloc just per a desahisar els atuells de cuina i de treball; uns fogons a la part forana; al costat dels fogons un pou, que oferia l'aigua més fresca de la contrada, i, cobricelant-ho tot, un garrofer immens de pomposes brancades, que no deixaven filtrar ni un raig de sol i, en canvi, permetien la lliure circulació de l'aire. El garrofer era el veritable edifici: cuina, menjador, sala de rebre, de joc, de ball; tot en ell hi estava previst, i sota el seu sostre les hores hi passaven deliciosament fins que, en arribar la vesprada, empeníem el viatge de retorn entonant a chor les més alegradores cançons, acompanyades per l'acordeó o la guitarra que havia amenitzat el ball de la tarda.

Aquella curta estada al maset, aquelles hores d'esplai i de ventura, eren una compensació a les fatigues de la setmana, i sempre esperant el diumenge següent, vivíem tranquils i feliços sense enyorar balnearis ni platges.

Avui, ja és altra cosa. L'estiueig al nostre camp és de lo més terrible que pugui inventar el seny d'un inquisidor. D'aquells típics masets de què abans parlàvem, no en queda ni un, de la mateixa manera que a Reus no hi queden menestrals de fet. La modesta barraca, ha quedat convertida en un pretensió xalet a l'anglesa. Xalet a l'anglesa vol dir una capça de cartró, i qui diu de cartró diu ciment armat o rajola comuna, amb cinc compartiments de metre cúbic aproximadament, que serveixen: un per a menjador, tres per a dormitoris a tall de camarot de vaixell, i un per a cuina, rebost, celler i cambra de mals endreços. Els voltants del xalet, han sigut arrasats perquè

els arbres que abans hi havia—garrofers, figueres, noguers—no fan anglès ni fan senyor. En son lloc hi han plantat palmeres tisiques o acàcies bordes, que si bé no serveixen per a fer ombra, en canvi, no amaguen el xalet, que, ja que s'ha construït, just és que pugui ésser admirat pels veïns i transeünts. Al voltant del maset hi queda una faixa, de sis metres i mig o set, ben engravada i neta de molsa, perquè en una cosa o altra s'ha d'entretenir la família del propietari en els seixanta dies reglamentaris de sojorn al mas i en les hores en què el quefe de la família es troba a Reus per a afanyar-se a guanyar les despeses extraordinàries del estiueig, despeses motivades per la batxilleria dels veïns que, trobant-se a frec de palmera o acàcia, saben, pel flaire, l'un de l'altre, si mengen pollastre o bacallà.

Aquest veinatge és tan íntim, abundent i tant els xalets, està tan dividida la propietat rural al nostre terme, que no sembla sinó que hagi vingut ja la repartidora.

Abans, als masets, hom s'hi estava en mànegas de camisa; ara, en els xalets, s'imposa el *pijama*. Abans, no transitant autos, el viatge era plaent; ara, per a anar al xalet, precisa endinsar-se en els nuvols de pols que aixeca la locomoció moderna per a delícia dels infeliços estiuejants de xalet a l'anglesa; els temps a què em refereixo, el sojorn al camp s'amenitzava amb cançons i jocs; ara s'ha de suportar el fonògraf.

Com no envejar, doncs, la bona ventura de l'amic Rovellat i Prat, que a hores d'ara deu contemplar embadalit l'alterós Montseny?

Sort tenim encara que no ens deixem arrastrar per la moda i que entre el balneari i el xalet a l'anglesa sabem trobar el terme mig d'un estiueig a base de bar i gaseosa.

Quan el sol és post, les hores a la Plaça de Prim, són una delícia. Qui no s'accontenta és perquè no vol.

CLAUDI MUNTANYA.

